

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **P. B.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2016, č. j. OAM-157/LE-LE05-LE24-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 2. 2017, č. j. 60 Az 44/2016 – 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 8228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2016, č. j. OAM-157/LE-LE05-LE24-2016 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím byla zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc, dále jen „zákon o azylu.“

[2] Krajský soud neshledal stěžovatelem uváděné žalobní námitky důvodnými a žalobu zamítl.

[3] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž uplatnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel uvádí, že přijatelnost jeho kasační stížnosti je dána s ohledem na to, že je třeba řešit otázku, jež dosud nebyla plně řešena judikaturou Nejvyššího správního soudu. Za takovou otázku stěžovatel označuje to, jestli lze za důvod humanitárního azylu označit skutečnost, že na žadateli o mezinárodní ochranu je finančně závislá jiná dlouhodobě práceneschopná osoba.

[5] Stěžovatel svoji žalobu založil především na nesprávném posouzení otázky možného udělení humanitárního azylu. Soud se neztotožnil s názorem stěžovatele, dle něž jeho odloučení od jeho přítelkyně může být natolik závažným zásahem do jeho soukromého života, jakožto i zásahem do rodinného života jeho přítelkyně, že mohou být dány důvody humanitárního azylu. Správní orgán, potažmo krajský soud, dospěl k závěru, že ačkoli je přítelkyně stěžovatele dlouhodobě práceneschopná a na stěžovateli finančně závislá, je fyzicky soběstačná a není tedy ani částečně odkázána na stěžovatelovu péči. S tímto závěrem stěžovatel nesouhlasí. Stěžovatel uvádí, že žalovaný i soud zřejmě odlišují stav, kdy je blízká osoba žadatele o mezinárodní ochranu v takové situaci, že není fyzicky soběstačná a situaci, kdy je taková osoba na druhé osobě pro svoji práceneschopnost závislá finančně. Takové rozlišení považuje stěžovatel za nesprávné a zavádějící. Stěžovatel považuje uvedené posouzení za natolik nesprávné, že správní uvážení žalovaného a také samotný rozsudek, nemohou obstát.

[6] Stěžovatel připomíná usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2014, č. j. 5 Azs 23/2013 – 18, v němž jsou popsány případy, kdy lze udělit azyl z humanitárních důvodů. Závěr žalovaného a krajského soudu, že finanční závislost na rozdíl od fyzické závislosti nemůže vést k naplnění podmínek humanitárního azylu, je dle stěžovatele v rozporu s elementárními principy logického uvažování. Je sice nepochybné, že je běžné a obvyklé, že fyzická nesoběstačnost je řešena pomocí sociálních a zdravotních služeb, které jsou běžně dostupné nepochybně i v Praze, kde žije stěžovatel a jeho přítelkyně; na druhou stranu se jedná o služby placené, tudíž jistým způsobem finančně náročné. Případná neschopnost práce v případě cizince, který nemůže plně využívat český sociální systém, vede ke zcela zásadním důsledkům především finančního charakteru. Nemožnost zajištění ubytování a stravy má postupně obdobné následky jako úplná fyzická nesoběstačnost, což může vést k fatálním následkům. S ohledem na to, že případná povinnost manžela stěžovatelovy přítelkyně přispívat na její výživu může zůstat pouhým závazkem, je třeba kalkulovat s tím, že práceneschopnost přítelkyně stěžovatele povede nutně k tomu, že ta bude nucena vycestovat na Ukrajinu, aby snížila své náklady na život a usnadnila tak stěžovateli, aby ji mohl živit alespoň ve své vlasti. V této situaci tak bylo nutné posoudit, zda je možné toto řešení po stěžovatelově přítelkyni požadovat s ohledem na zásadně zhoršenou situaci v ukrajinském zdravotnictví a nemožnost její účinné léčby.

[7] S ohledem na uvedené navrhuje stěžovatel rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

pokračování

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti předeslal, že se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu. Podle názoru žalovaného existuje pro udělení humanitárního azylu v praxi dostatečná judikatura správních soudů, kterou ve svém rozhodnutí reflektoval. Míra nezbytné péče stěžovatele o jeho přítelkyni, která je vdaná za občana ČR, není natolik vysoká, aby bylo možno hovořit o důvodu hodném zvláštního zřetele. Na udělení humanitárního azylu nemá stěžovatel právní nárok a záleží především na úvaze správního orgánu, která je omezena zákazem libovůle. Této povinnosti žalovaný dle svého přesvědčení dostál. Žalovaný akcentuje, že partnerský vztah stěžovatele s vdanou ženou nemůže představovat případ hodný zvláštního zřetele, pro nějž by bylo možno udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, příp. ji jako nedůvodnou zamítnout.

[9] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[10] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení rovněž uvedl, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti, stanovených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž též uvést, v čem stěžovatel spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

[11] V projednávané věci stěžovatel nepředestřel žádnou otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů, a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku nenalezl soud ani ex offio z obsahu spisů, resp. ani z popisu skutečnosti samotným stěžovatelem. Veškeré azylově relevantní důvody, a to včetně možnosti udělení azylu z humanitárních důvodů, pojednal krajský soud v odůvodnění svého rozsudku standardně, přičemž dostatečně ozřejmil, z jakých skutkových okolností vyšel, které právní předpisy aplikoval, a jaké právní závěry vyvodil. Samotný nesouhlas stěžovatele s názorem soudu, stojící nadto na námitkách uplatněných již v žalobní argumentaci, s nimiž se krajský soud v napadeném rozsudku plně vypořádal, ještě přijatelnost kasační stížnosti nezakládá.

[12] Pouze na okraj Nejvyšší správní soud upozorňuje na svoji konstantní judikaturu týkající se možnosti udělení humanitárního azylu, např. usnesení ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 52, ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, nebo mj. též

stěžovatelem uváděné usnesení 28. 3. 2014, č. j. 5 Azs 23/2013 – 18. Zpochybňuje-li stěžovatel postup krajského soudu, který podle jeho názoru nedostatečně přezkoumal rozhodnutí žalovaného, pokud se týká otázky neudělení azylu z humanitárního důvodu, nelze s ním souhlasit. V daném případě stěžovatel v žalobě zpochybnil zákonnost výroku žalovaného o neudělení humanitárního azylu a krajský soud se s touto námitkou v napadeném rozsudku řádně a dostatečně vypořádal. V odůvodnění rozsudku poukázal na nenárokový charakter humanitárního azylu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 36/2005 - 48) a více než půl strany textu věnoval podrobnému objasnění stěžovatelovy situace, jenž se domníval, že azyl z humanitárních důvodů mu měl být udělen proto, že má nemocnou přítelkyni, která je na něm finančně závislá. Žalovaný i krajský soud odkázali na relevantní judikaturu zdejšího soudu, dle níž existenci rodinných vazeb žadatele nelze považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů (srov. rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, nebo usnesení ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 - 36), přičemž Nejvyšší správní soud nemá za to, že by jejich odůvodnění stěžovatelovy situace postrádalo logiku, jak se domnívá stěžovatel. Kromě toho nejsou pro udělení humanitárního azylu relevantní ani ekonomické obtíže, obtíže žadatele stran obživy či možnosti seberealizace, snaha o legalizaci pobytu na území ČR či lepší dostupnost a kvalita lékařské péče v ČR než v zemi původu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 – 44, rozsudek ze dne 21. 1. 2004, č. j. 4 Azs 47/2003 - 52, rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, nebo rozsudek ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2005 – 65). Finanční závislost stěžovatelovy přítelkyně na jeho osobě tak nepředstavuje otázku, která by dosud nebyla judikatorně řešena.

[13] Pokud se stěžovatel domnívá, že žalovaný nezjistil dostatečně skutečný stav věci, když dále nezkoumal zdravotní stav jeho přítelkyně, nelze mu přisvědčit. Již krajský soud uvedl, že správní orgán při posouzení žádosti vzal v úvahu zdravotní stav stěžovatelovy přítelkyně, nicméně také správně poukázal na to, že paní N. B. je provdána za občana České republiky a byt s manželem nesdílí společnou domácnost, mají k sobě manželé dle § 697 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, vzájemnou vyživovací povinnost. Stěžovatel v průběhu správního řízení navíc ničeho nenamítal ohledně ukrajinského zdravotnictví a již vůbec nezminil, že by byla tamní zdravotní péče nedostatečná. V řízení o udělení azylu je rozhodující pro posouzení naplnění zákonných podmínek, ale i pro rozsah dokazování, uvedení důvodů žadatelem v žádosti, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu, který tvrdí určité skutečnosti, na jejichž základě by mu mělo být vyhověno. Žalovaný pak ověřuje pravdivost a hodnověrnost těchto stěžovatelem poskytnutých informací a k tomu také opatřuje potřebné důkazy. Žalovaný tak postupoval v souladu se zákonem a jeho rozhodnutí je vydáno na podkladě dostatečně zjištěného stavu věci. Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění kasačního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud uvádí, že veškeré důvody uváděné stěžovatelem se nevztahují k jeho osobě, ale pouze k osobě jeho přítelkyně. Ta ale nebyla žadatelkou o mezinárodní ochranu, proto i s ohledem na tuto skutečnost nemůže být jeho kasační stížnost přijatelná.

pokračování

[15] V nyní projednávané věci tak přesah vlastních zájmů stěžovatele zdejší soud neshledal a proto kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] V řízení před krajským soudem byl stěžovateli usnesením ze dne 22. 12. 2016, č. j. 60 Az 44/2016 - 14, ustanoven zástupcem Mgr. Jindřich Lechovský, advokát. Dle ustanovení § 35 odst. 8 *in fine* s. ř. s. zastupuje ustanovený zástupce, je-li jím advokát, účastníka i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud přiznal advokátu odměnu za dva úkony právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a v další poradě přesahující jednu hodinu ze dne 7. 4. 2017 [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu] ve výši 2 x 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky) za jeden úkon právní služby, tj. celkem 600 Kč. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se jeho odměna zvyšuje o částku 1448 Kč odpovídající této dani. Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce činí částku ve výši 8228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu